

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod. maks. kods: LV40008020804
Nor. konts LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

23.07.2016. Nr. 0720162018/A1238

Uz TAP VSS-653

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam

Par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā""

Latvijas Pašvaldību savienība ir izvērtējusi un **nesaskaņo** likumprojektu "Grozījumi likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" (turpmāk tekstā – likums), jo ir sekojošas iebildes.

1. 1. panta 6. punktā tiek paplašināta termina "radnieks" definīcija, ietverot tajā arī svainību. Neatbalstām termina "radnieks" paplašināšanu.

Lai nodrošinātu likumā ar radniekiem saistīto normu ievērošanu, valsts amatpersonas rīcībā ir jābūt pilnīgai informācijai, ar kuras palīdzību iespējams identificēt radniekus. Daļā gadījumu tas ir pietiekami grūti realizējams uzstādījums.

Piemēram, gadījumos, kad radnieki dzīvo dalītās saimniecībās, – ir pienācis laiks, kad bērns (valsts amatpersonas bērns) pats sevi apgādā un izveidojis savu ģimeni (laulātais un bērni), un vecāku savstarpējās attiecības (piemēram, nesaskaņas utt.) ar bērnu ir ierobežotas, pastāv risks likumā noteikto ar radniekiem saistīto normu ievērošanai, jo nav iespējams identificēt svaini un tā darbības jomu. Īpaši gadījumos, kad ar laulību nodibinātā svainība paliek spēkā arī pēc laulības izbeigšanas. Pie tam saskaņā ar Civillikuma (turpmāk – CL) 206. panta pirmo daļu un CL 215. panta pirmo daļu svainība un radniecība ir atšķirīga veida attiecības, un no juridiskās tehnikas viedokļa nebūtu vēlams divu šo dažādo terminu (tiesisko attiecību) apvienošana vienā terminā, tādējādi radot dažādos normatīvajos aktos (CL, likums "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā") dažādu izpratni par šiem terminiem.

2. 9. panta sestā daļa.

Uzskatām, ka ierobežojums – trīs gadi – ir nesamērīgi ierobežojošs, liedzot personām tiesības iegūt darbu, piemēram, atbilstoši savai izglītībai. Ņemot vērā, ka likuma 10. pantā, 14. pantā minētie ierobežojumi saistīti ar mantiska labuma iegūšanu, piemērojama

konsekventa pieeja ierobežojumu termiņu noteikšanā arī 9. panta gadījumā.

3. 14. panta otrā daļa

Analizējot likumu no pašvaldību puses, dāvinājumu var pieņemt gan pašvaldība, gan tās padotībā esoša/pašvaldības dibināta iestāde. Jautājums: kā interpretējams noteiktais jēdziens “koleģiālā institūcija”? Vai ar to saprotama konkrēta pašvaldības iestāde vai pašvaldība?

Gadījumā, ja ar ziedotāju (kurš vēlas ziedot pašvaldības iestādei), darījumu pirms tam ir slēgusi tieši pašvaldība (nevis pašvaldības iestāde), vai arī tad tiek uzskatīts, ka tā ir koleģiāla institūcija un dāvinājumu nevar pieņemt? Ja tas tā tiek uzskatīts, tad tas apgrūtina un padara gandrīz neiespējamu ziedojumu pieņemšanu no personām, jo pašvaldība divu gadu griezumā veic daudz tiesisku darījumu, kuriem nav nepieciešams veikt atklātu konkursu, kā arī pieņemt administratīvos aktus u.tml.

Turklāt CL 1403. pantā noteikts, ka tiesisks darījums ir atļautā kārtā izdarīta darbība tiesisko attiecību nodibināšanai, pārgrozīšanai vai izbeigšanai. Secināms, ka arī, piemēram, grāmatas izņemšana bibliotēkā varētu būt tiesisks darījums. Līdz ar to ir jautājums, vai no personas, kura ir izmantojusi bibliotēkas pakalpojumus, divus gadus nevarēs pieņemt ziedojumu (tajā skaitā, ja persona ziedo grāmatas)?

4. 14. pants.

Pašvaldība atbilstoši normatīvajiem aktiem, tai skaitā saistošajiem noteikumiem, izsniedz dažādas atļaujas (piemēram, tirdzniecībai, pasažieru pārvadājumiem, publisku pasākumu rīkošanai), piešķir nodokļu atvieglojumus u.c. Attiecībā uz gandrīz visiem pašvaldības administratīvajā teritorijā reģistrētajiem uzņēmumiem katru gadu tiek pieņemts kāds no minētajiem lēmumiem. Tas nozīmē, ka no pašvaldības administratīvajā teritorijā reģistrētiem uzņēmumiem pašvaldība principā nevar pieņemt nekādus dāvinājumus.

Nemot vērā, ka katras konkrētās pašvaldības potenciālie ziedotāji ir iedzīvotāji vai uzņēmēji, pašvaldībai saņemt ziedojumus principā ir neiespējami.

Likumprojektā noteiktajam izņēmumam attiecībā uz dāvinājumu pieņemšanas ierobežojumiem, ka tie neattiecas uz atklātā konkursā pieņemtiem lēmumiem, ir nepieciešams vēl kāds izņēmums par lēmumiem, kuri tiek pieņemti atbilstoši speciālajiem normatīvajiem aktiem, kuros noteikti lēmumu pieņemšanas kritēriji, jo tādējādi arī tiek izslēgta interešu konflikta iestāšanās.

14. panta pirmajā daļā noteikti dažādi priekšnosacījumi ar izņēmumiem, kad var pieņemt ziedojumu, savukārt piektajā daļā par rīcību pēc ziedojuma pieņemšanas jau ir strikti noteikts, ka aizliegts pieņemt jebkādu lēmumu. Šāds nosacījums savā veidā arī diskriminē un ierobežo privātpersonas, kad tām nepieciešami pirms tam neparedzēti pašvaldības lēmumi.

5. 15. panta pirmās daļas 5. punkts.

Uzskatām, ka termiņam jābūt divi gadi, ievērojot konsekventu pieeju ierobežojumu termiņu noteikšanā.

6. 21. pants.

Rosinām 21. pantu izteikt šādā redakcijā:

“21. pants. Valsts amatpersonas pienākumi

Valsts amatpersona, stājoties amatā, vai gadījumos, kad kādi no šajā pantā minētajiem tiesiskajiem un faktiskajiem apstākļiem iestājas, personai pildot valsts amatpersonas pienākumus, nekavējoties rakstveidā informē augstāku valsts amatpersonu vai koleģiālo institūciju:

1) par pašas, savu radnieku vai darījumu partneru mantisko vai citu personisko ieinteresētību kādas darbības veikšanā, kura ietilpst tās amata pienākumos;

2) par komercsabiedrībām, kuru dalībnieks, akcionārs, biedrs, pārraudzības, kontroles vai izpildinstitūcijas loceklis ir šī valsts amatpersona vai tās radnieks, vai par to, ka pati valsts amatpersona vai tās radnieks ir individuālais komersants, kas saņem attiecīgās publiskās personas institūcijas publisko iepirkumu, partnerības iepirkumu, sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu vai koncesiju, publiskas personas finanšu līdzekļus vai valsts vai pašvaldības garantētus kredītus, izņemot gadījumus, kad tos piešķir Publiskā iepirkuma likuma vai Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkuma likuma noteiktā kārtībā organizēto iepirkuma procedūru rezultātā, un tas ietilpst valsts amatpersonas amata pienākumos.

(2) Augstāka valsts amatpersona vai koleģiālā institūcija pēc šā panta pirmajā daļā minētās informācijas saņemšanas uzdod attiecīgās valsts amatpersonas funkciju izpildi citai valsts amatpersonai. Attiecībā uz šā likuma 4. panta pirmās daļas 26. punktā minētajām valsts amatpersonām pēc šā panta pirmajā daļā minētās informācijas saņemšanas piemērojami Maksātnespējas likuma un Civilprocesa likuma noteikumi par administratora atcelšanu no tiesiskās aizsardzības procesa, fiziskās personas maksātnespējas procesa un juridiskās personas maksātnespējas procesa pēc Maksātnespējas administrācijas vai administratora pieteikuma.

Pamatojums.

No piedāvātajiem likuma grozījumiem izriet, ka valsts amatpersonas nepārtrauktā rīcībā jābūt pieejamai visai informācijai ar tās vai radnieku saistīto komercsabiedrību, individuālo komersantu, biedrību vai nodibinājumu darbību, kas neietilpst valsts amatpersonas amata pienākumu izpildē un nevar radīt interešu konflikta situācijas rašanos.

Kā praktisku piemēru varam minēt gadījumu, kad pašvaldībā strādājošas valsts amatpersonas radnieks ir individuālais komersants, kas nodarbojas ar mazumtirdzniecību dažādos pilsētas organizētos svētkos. Šādas tirdzniecības veikšanai pašvaldības institūcijās ir

nepieciešams saņemt tirdzniecības atļauju konkrētajā pasākumā. Valsts amatpersona darbojas citā publiskās personas institūcijas jomā, kas nav saistīta ar tirdzniecības atļauju izsniegšanu. Gadījumā, ja starp valsts amatpersonu un radnieku nepastāv savstarpējā komunikācija, valsts amatpersonai nav iespējams izpildīt likuma normas.

Likuma grozījumi (21. panta pirmās daļas 4. punkts) paredz informēt par radniekiem, kuri strādā attiecīgās valsts amatpersonas tiešā vai netiešā pakļautībā vai arī augstākā iestādē, kuras padotībā ir iestāde, kurā valsts amatpersona pilda pienākumus. Gadījumos, kad radnieki dzīvo dalītās saimniecībās un radnieku savstarpējās attiecības (piemēram, nesaskaņas utt.) ir ierobežotas, pastāv risks likumā noteikto ar radniekiem saistīto normu ievērošanai, jo nav iespējams identificēt radnieku nodarbinātības vietu.

Tāpat nav skaidri definēts likuma normā, kas ir augstākā iestāde publiskās personas institūcijām (piemēram, pašvaldībām) likuma izpratnē.

Likuma grozījumi radīs papildu administratīvo slogu, no valsts amatpersonām saņemto informāciju apkopojot, izvērtējot un uzglabājot arī gadījumos, kad valsts amatpersonas vai tās radnieku darbība neietilpst valsts amatpersonas amata pienākumos.

7. 24. panta pirmās daļas 1. punkts.

Uzskatām, ka saglabājama spēkā esošā redakcija.

Lai nodrošinātu likumā ar radniekiem saistīto normu ievērošanu, valsts amatpersonas rīcībā ir jābūt pilnīgai informācijai, ar kuras palīdzību iespējams identificēt radniekus.

Gadījumos, kad radnieki dzīvo dalītās saimniecībās un vecāku savstarpējās attiecības (piemēram, nesaskaņas utt.) ar bērnu ir ierobežotas, pastāv risks likumā noteikto ar radniekiem saistīto normu ievērošanai.

Tāpat ir situācijas, kad darbiniekam ir zināms tikai fakts par pusbrāļa vai pusmāsas esamību, bet nav zināms ne personas vārds, uzvārds, ne dzimšanas dati, ne cita informācija. Izvirzās jautājums, kā amatpersonai rīkoties šādā situācijā.

8. Papildus rosinām izteikt 4. panta “Valsts amatpersonas” piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Par valsts amatpersonu uzskatāma arī persona, kura uz laiku pilda citas valsts amatpersonas amata pienākumus, izņemot gadījumus, kad amata pienākumos neietilpst tie amata pienākumi, kas atbilst valsts amatpersonas amata statusam. Attiecībā uz šādu valsts amatpersonu piemērojami tie likumā paredzētie noteikumi, kuri attiecas uz valsts amatpersonu, kuras amata pienākumus tā pilda.”

Pamatojums.

Likuma 4. pantā veikts valsts amatpersonu uzskaitījums, tai skaitā identificētas pazīmes, saskaņā ar kurām jāpiemēro valsts amatpersonas statuss amatiem. Ievērojot gadījumus, kad persona aizvietošanas kārtībā

pilda amata pienākumus, izņemot tos pienākumus, saskaņā ar kuriem piemērojams valsts amatpersonas statuss, uzskatāms, ka valsts amatpersonas statuss šādos gadījumos nav jāpiemēro, jo nepastāv valsts amatpersonas pazīmes. Kā piemēru var minēt gadījumu, kad struktūrvienības vadītājs izdod administratīvos aktus. Aizvietošanas laikā struktūrvienības vadītāja vietnieks veic visus pienākumus, izņemot administratīvo aktu izdošanu. Šos pienākumus uz laiku veic augstākstāvoša valsts amatpersona. Šādā gadījuma struktūrvienības vadītāja vietnieka amatam nav nosakāms valsts amatpersonas statuss, arī uz vadītāja aizvietošanas laiku.

Priekšsēža p. i.

Olga Kokāne

25.07.2016. 11:12

1348

Vineta Reitere, priekšsēža padomniece juridiskajos jautājumos

67508537, 29198629, vineta.reitere@lps.lv

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.